

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

propisi.net

октобар 2023 / број 133

10/2023

Утврђивање идентитета регистраната назива интернет домена приликом повреда права трећих лица

- ▶ Новине у Закону о изменама и допунама Закона о дуалном образовању
- ▶ Доказивање кршења хитних мера изречених ради заштите жртве насиља у породици
- ▶ Премештај запосленог на радно место са повећаним ризиком
- ▶ Привремене мере у породичном праву – први део
- ▶ У сусрет новом законском решењу и ограничењима у погледу привремене спречености за рад као покушају спречавања злоупотребе боловања
- ▶ Регулисање приватности запослених на раду и у вези са радом

Србија - Златибор, водопад Гостиље

Дивна вода стиже до нас право са извора у најкраћем могућем року. Кад је пијемо, осећамо се као да стојимо у најлепшој природи, док се у позадини чује тихи жубор, који смирује и опоравља. Дивна вода нас поново повезује са природом, али и са нама самима.

Све Дивна воде су висококвалитетне и извиру на местима нетакнуте природе. Изворног квалитета и свеже, доспевају у чашу Корисника после само неколико дана од пуњења на извору. Могу се конзумирати свакодневно и у неограниченим количинама.

Свака од њих је другачија и на неки посебан начин благотворно делује на људски организам.

Претплатите се на неки од наших повољних пакета за правна лица или домаћинства и уживајте у здравој и свежој води на послу или код куће!

www.divnavoda.rs

ЦЕНТАР ЗА БРИГУ О ДИВНИМ КОРИСНИЦИМА
 0800 111 111

Оснивач и издавач:

ИНГ-ПРО Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:

Горан Грчић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник Редакције:

Јован Матијашевић

Главни и одговорни уредник часописа:

Ана Фулетин

Сарадници:

Александар Марковић
Владимир Живанкић
Дејан Ђукић
Драгана Марчетић
Душан Рајаковић
Жељко Албанезе
Снежана Марјановић

Технички уредник:

Милена Станковић

Лектура:

Милица Радованчев

Графичка припрема:

Мирослав Арамбашић

Штампа:

Digital art, Београд

Редакција:

Веле Нигринове 16а, 11000 Београд
тел: +381 11 2836-890
факс: +381 11 2836-474
имејл: redakcija@legeartis.rs

Часопис излази једанпут месечно (10 бројева и 1 двоброј у оквиру годишње претплате).

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
34

LEGE Artis : прописи у пракси / главни и одговорни уредник Ана Фулетин. - [Штампано изд.]
- Год. 3, бр. 25 (окт. 2014). - Београд : ИНГ-ПРО, 2014- (Београд : Digital art). - 28 cm

Месечно. - Наслов лат., текст ћир.. - Преузима нумерацију електронског издања. - Друго издање на другом медијуму: Lege Artis (Online) = ISSN 2334-6140
ISSN 2406-1085 = Lege Artis (Штампано изд.)

Поштовани претплатници,

Примена интернета у пословању и свакодневним активностима данас је свеобухватна, што у пракси значи и да се кршење субјективних права и јавног интереса у једнакој мери преноси и на виртуелни свет, стављајући на тест постојеће моделе и праксе остваривања тих права, односно заштиту права других лица и заједничких интереса. О регулативи и пракси везаној за први корак ка остварењу правне заштите, а то је утврђивање идентитета лица које чини повреду, писали смо у овом, октобарском броју.

Народна скупштина Републике Србије усвојила је у септембру и Закон о изменама и допунама Закона о дуалном образовању, па су овај пут предмет разматрања у рубрици „Унакрсни поглед“ најбитније новине које тај закон доноси.

Привремене мере у породичном праву више могу да се посматрају као правило, него као изузетак. Суд их доноси по предлогу странака, али и по службеној дужности, при чему је овлашћен да промени садржину привремене мере у односу на ону коју странка предложи. То је разумљиво јер се њима штите нарушени породични односи, а нарочито интереси деце. Тако битна тема подробније је анализирана у овом, али и у следећем броју нашег часописа.

Преглед могућих доказа који су подобни за утврђивање одлучних чињеница које представљају прекршај кршења хитних мера, изречених ради заштите жртве насиља у породици, дат је у рубрици „Прекршајно право“.

У оквиру рубрике „Радно право“ објашњена је процедура премештаја запослених на радно место са повећаним ризиком, а указано је и на одређене недоумице које се односе на приватност на раду и поштовање личности на раду. Осим тога, скрећемо пажњу и на текст у ком су изложена нова законска решења која се односе на ограничења у погледу привремене спречености за рад, чије се усвајање ускоро очекује.

Када и како је настао интернет, али и више од тога – како је утицао на савремени живот, због чега су нека права угрожена, а нови прописи донети, кроз конкретне примере тужби у Аустралији и Америци, представљено је у рубрици „Поводом“, у циљу обележавања Међународног дана интернета 29. октобра. С друге стране, у рубрици „Кад језик пресуди“ настављен је текст из претходног броја тако што су представљени улога, статус и значај преводилаца и тумача у Великој Британији и Шпанији, уз приказ конкретних случајева.

Поред наведених, ту су и остали врло актуелни текстови у поменутим, али и другим рубрикама, као и наше сталне рубрике „Портал читалаца“, „Календар аката“ и „Регистар прописа донетих између два броја“.

Редакција

Будимо на вези

Часопис *Lege Artis* – ПРОПИСИ У ПРАКСИ отворен је за сва ваша питања, мишљења, конструктивне предлоге, похвале и критике. Можете их упутити ауторима текстова или на имејл Редакције часописа redakcija@legeartis.rs

Пратите нас:

- www.legeartis.rs
- www.propisi.net
- www.ingpro.rs
- www.facebook.com/IngProLegeArtis

Зашто баш **PROPISI.NET?**

- ▶ Зато што је прегледан и једноставан и не захтева никакву специјалну обуку за коришћење (*user friendly*).
- ▶ Зато што је могућ приступ неограниченом броју докумената у току претплате.
- ▶ Зато што има највећи број прописа, примера судске праксе, правних мишљења, модела и других докумената.
- ▶ Зато што има претраживач који даје прецизно сортиране и брзе резултате претраге.
- ▶ Зато што се документа – прописи и др. – могу претраживати путем одговарајућих скраћеница и синонима који се у правној пракси често користе.
- ▶ Зато што је једини на тржишту који аутоматски бележи најпрегледаније документе сваког претплатника и издваја их на почетној страни.
- ▶ Зато што има мејл-сервис који омогућава претплатницима да о новим прописима, примерима из судске праксе, правним мишљењима и стручним коментарима и другим документима из области које сами изаберу, буду информисани путем мејла истог дана кад су објављени у бази.
- ▶ Зато што ради са било ког рачунара на интернету, без икакве инсталације, а подржава рад и у интранет окружењу.
- ▶ Зато што је увек ажуран (не захтева ажурирање од стране претплатника).
- ▶ Зато што су текстови докумената и интерфејс доступни на ћирилици или латиници.
- ▶ Зато што једним кликом могу да се ископирају текстови у *Word* или *PDF* формату.
- ▶ Зато што има најсвеобухватнију и највећу базу судске праксе, са разгранатом структуром по одговарајућим правним гранама и правним институтима.
- ▶ Зато што се из текста прописа једним кликом приступа повезаним документима.

У овом броју...

УНАКРСНИ ПОГЛЕД

- 4 Утврђивање идентитета регистраната назива интернет домена приликом повреда права трећих лица
- 9 Новине у Закону о изменама и допунама Закона о дуалном образовању

ГРАЂАНСКО ПРАВО

- 18 Привремене мере у породичном праву – први део

КРИВИЧНО И ПРЕКРШАЈНО ПРАВО

- 34 Доказивање кршења хитних мера изречених ради заштите жртве насиља у породици

РАДНО ПРАВО

- 48 Премештај запосленог на радно место са повећаним ризиком
- 56 У сусрет новом законском решењу и ограничењима у погледу привремене спречености за рад као покушају спречавања злоупотребе боловања
- 62 Регулисање приватности запослених на раду и у вези са радом

ИНФО ПРАВНИК

- 82 У част изузетним правницима: Све(т) се мења – како му међународно (радно) правно прићи – из угла професора радног права Влајка Брајића

РУБРИКЕ

- 70 Портал читалаца
- 73 Кад језик пресуди: Улога тумача знаковног језика и преводаца у још неким правним системима
- 81 Календар важења правних аката
- 88 Поводом Међународног дана интернета
- 101 Преглед прописа донетих између два броја

Утврђивање идентитета регистраната назива интернет домена приликом повреда права трећих лица

Да би могла да се оствари правна заштита, потребно је да се прво утврди идентитет лица које чини повреду права, при чему је од посебног значаја да регистри у својим политикама и правилима избалансирају заштиту права корисника тако што неће дозволити да долази до несразмерне обраде података о личности, с тим што свој систем не треба да затворе до те мере да субјекти чија су права повређена не могу да остваре одговарајућу правну заштиту.

Дејан Ђукић,
директор Фондације РНИДС

Примена интернета у пословању и свакодневним активностима данас је свеобухватна, што у пракси значи и да се кршење субјективних права и јавног интереса у једнакој мери преноси и на виртуелни свет, стављајући на тест постојеће моделе и праксе остваривања тих права, односно заштиту права других лица и заједничких интереса. Да би могла да се оствари правна заштита, први корак свакако је утврђивање идентитета лица које чини повреду.

Начин на који је европска регулатива, као и српско позитивно право, регулисала заштиту података показује да је много тога остављено самим регистрима који управљају интернет доменима на одлуку, односно да реше својим интерним актима, при чему се крећу у оквиру начела које предметни акти прописују.

РЕГИСТРАЦИЈА НАЗИВА ИНТЕРНЕТ ДОМЕНА

Системом домена највишег нивоа управљају регистри интернет домена, којима административно и техничко овлашћење за управљање тим доменима додељује органи-

зација која је одговорна за руковођење глобалном структуром интернета, нумеричким ознакама протокола и главним ДНС серверима, која се назива Интернет корпорација за додељене називе и бројеве (енг. *Internet Corporation for Assigned Names and Numbers* – даље: ICANN).

Регистрација назива интернет домена обавља се на основу уговора који регистрант закључује с регистаром или регистром, у зависности од решења које је у примени. Регистар је организација која управља интернет доменом највишег нивоа и врши упис регистрованих назива домена, углавном посредством регистрара, који тржишно наступају према корисницима. У уговорима који се односе на регистрацију назива домена углавном је наведено да регистрант стиче право коришћења регистрованог назива домена у свему на начин како је уговорено. У питању је својеврстан кориснички однос на основу ког регистрант стиче право коришћења назива интернет домена у одређеном временском периоду, а најчешће од једне до десет година.

Оно што је главна карактеристика назива интернет домена је његова јединственост, што значи да у оквиру одређеног адресног простора није могуће регистровати више од једног истоветног назива домена, што је уједно и главни повод за спорове везане за назив домена. С тим у вези субјекти који се баве различитим категоријама пословања могу да

за пружање правне помоћи од државних органа, установа, предузећа и других организација, као и списе и доказе који су у њиховом поседу или под њиховом контролом. У поступку прикупљања података по датом основу адвокат се пред регистром легитимише пуномоћјем странке која је евентуално оштeћена регистрацијом домена и уз писани захтев тражи одређене податке из базе. У сваком конкретном случају регистар процењује да ли су услови за откривање података испуњени, па након те процене поступа и изјашњава се у вези са предметним захтевом.

Један од проблема који се јављају у пракси је тај што регистри назива интернет домена немају увек исправне податке о својим корисницима. Наиме, поменути субјекти у великом броју случајева не обављају верификацију података путем упоређивања са подацима из личних докумената, а без тога не може поуздано да се гарантује да су подати адекватни. Поред тога, регистри генеричких назива домена (.com, .net и сл.) такве податке и одбијају да доставе, чак и уколико располажу истима.

Новине у Закону о изменама и допунама Закона о дуалном образовању

Најновијим изменама Закона уведени су битни новитети у односу на досадашњи законодавни оквир, на шта је у продужетку и указано.

Мр Жељко Албанезе

Увод

Досадашња примена Закона о дуалном образовању показала је да постоји простор за унапређење квалитета и обима реализације учења кроз рад и поједностављење поступка укључивања послодаваца у дуално образовање. У том смислу, на иницијативу Министарства просвете, радна група, састављена од свих релевантних институционалних чинилаца, израдила је, а Народна скупштина Републике Србије усвојила Закон о изменама и допунама Закона о дуалном образовању, који је објављен у „Службеном гласнику РС” бр. 76/2023 од 7. 9. 2023. године (даље: Измене Закона). Измене Закона ступиле су на снагу 15. 9. 2023. године, уз напомену

да, према новој дефиницији у члану 2. тог закона, „дуално образовање” представља модел реализације наставе у систему средњег стручног образовања и васпитања по ком се кроз наставу у школи и учење кроз рад код послодавца стичу, усавршавају, односно изграђују знања, вештине, способности и ставови (даље: компетенције) у складу са стандардом квалификације и планом и програмом наставе и учења.

У Закону о дуалном образовању („Сл. гласник РС” бр. 101/2017, 6/2020 и 76/2023 – даље: Закон) утврђене су следеће битне новине:

1. Омогућено је повећање броја часова учења кроз рад у односу на укупан број часова наставе и учења

Сагласно иновираним члану 6. став 1, обим учења кроз рад, у складу са потребама привреде, износи 60% од укупног броја часова предвиђених планом и програмом наставе и учења (до сада је обим учења кроз рад

су од 6.923.000 евра. Средства за опремање регионалних тренинг центара у 2023. години биће обезбеђена преко кредита ЕИБ у износу од 12.900.000 евра, као и за 2024. годину у износу од 595.700 евра. С обзиром на то да ће, поред дуалног образовања, тренинг центар остваривати и обуке на тржишту, као јавно признати организатор активности образовања одраслих, школа ће по том основу остваривати одређени приход. У погледу трошкова које ће у вези са тренинг центрима имати јединица локалне самоуправе (ЈЛС) евентуално може да се говори о повећаним материјалним трошковима услед коришћења опреме или додатног простора, које за школе, у складу са одредбама Закона о основама система образовања и васпитања, сноси ЈЛС. Међутим, у овом тренутку такве трошкове није могуће проценити, посебно због тога што ће се планиране реконструкције објеката спроводити и у циљу енергетске ефикасности.

10. Остале одредбе Измена Закона

1) Сагласно новим ст. 2. и 3. у члану 15:

(1) програм учења кроз рад представља саставни део уговора о дуалном образовању;

(2) уговор о дуалном образовању школа и послодавац закључују за сваку нову генерацију ученика и за сваки образовни профил.

2) Према новим одредбама у члану 34, накнаду за учење кроз рад послодавац може да исплати и у различитим износима по годинама школовања, сходно нивоу знања ученика, и

то у распону од најмање 30% од минималне цене рада по сату нето, па навише, с тим што укупна накнада за учење кроз рад, исплаћена на нивоу образовног профила, мора да износи најмање 70% од минималне цене рада по сату нето, исплаћене за тај период. Ако се учење кроз рад обавља у тренинг центру, ученик нема право на накнаду, осим ако се исто реализује на захтев послодавца.

Поред уговора о учењу кроз рад, са учеником, односно његовим родитељем или другим законским заступником послодавац може да закључи и уговор о стипендирању.

Прелазне одредбе Измена Закона

1) Подзаконски акти за спровођење Измена Закона биће донети у року од годину дана од дана његовог ступања на снагу.

2) Завршни и матурски испит полажу се у школи за ученике који завршавају средње образовање у трогодишњем односно четворогодишњем трајању, у року који је прописан законом којим се уређује средње образовање. При томе:

(1) за ученике који завршавају средње образовање у трогодишњем трајању – у школи се полаже завршни испит средњег стручног образовања и васпитања у складу са законом којим се уређује средње образовање;

(2) за ученике који завршавају средње образовање у четворогодишњем трајању – у школи се полаже стручна матура у складу са законом којим се уређује средње образовање.

Електронски часопис ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

Часопис „ПОСЛОВНИ САВЕТНИК“ представља издање са стручним ауторским текстовима из области рачуноводства, пореза, буџетског рачуноводства, зарада, плата и других личних примања и пословних финансија. Наменен је, пре свега, финансијским и рачуноводственим службама у јавном и приватном сектору, рачуноводственим агенцијама и сл.

Од рубрика у часопису издавајмо: Рачуноводство, Порези, Буџетски корисници, Зараде, плате и друга примања, Радни односи, Пословне финансије, Статистика и остале области.

Тренутно се у издању налази преко 1.600 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњих бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи. нет, а повезани су са релевантним прописима.

За препоруке и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Привремене мере у породичном праву – први део

Привремене мере у породичном праву честе су у пракси, при чему могу да се одреде пре, у току или после судског или управног поступка, па док извршење не буде спроведено, а суд их доноси по предлогу странака, али и по службеној дужности и овлашћен је да промени садржину привремене мере у односу на ону коју странка предложи.

Драгана Марчетић,
судија Вишег суда у Београду

Снежана Марјановић,
судија Вишег суда у Београду

Законом о извршењу и обезбеђењу (чл. 447–460. ЗИО) регулисани су услови и начин одређивања привремених мера, али нема изричитих одредби које се тичу привремених мера у области породичног права. Ни Породични закон не нормира наведену област, већ се примењују општа правила из Закона о извршењу и обезбеђењу.

По правилу, привремена мера може да се одреди пре, у току или после судског или управног поступка, па док извршење не буде спроведено. У пракси су ретке привремене мере пре покретања поступка у породичном спору управо због специфичности таквих односа. Према Закону о извршењу и обезбеђењу привременом мером може да се обезбеди потраживање које се састоји од давања, чињења, нечињења или трпљења, као и утврђење постојања односно непостојања неког права или правног односа, повреде права личности и истинитости односно неистинитости неке исправе или захтева за преображај неког материјалног или процесног односа. **Стога је у свим споровима из области породичног права могуће одредити привремену меру.**

О предлогу одлучује суд који у првом степену одлучује о основаности потраживања које се обезбеђује привременом мером. У поступку се примењују општа процесна правила која предвиђају Закон о извршењу и обезбеђењу, Закон о парничном поступку и Породични

закон. Ипак, одлуке понекад могу да буду различите по истом питању, у зависности од специфичности и деликатности сваке ситуације.

Примери

Из образложења:

Неосновани су жалбени наводи тужиље којима оспорава правилност и законитост побијаног решења, наводећи да странкама није дата могућност да се изјасне о налазу ГЦРС – Одељења 3. од 23. 1. 2018. године, на који начин им је ускраћено да расправљају пред судом, тако да је учињена повреда одредаба парничног поступка из чл. 374. став 2. тачка 7) ЗПП. Ово стога што се у **нарочито хитним случајевима**, каквим се поступак инициран овде поднетом тужбом има сматрати, привремена мера може одредити и без претходног изјашњења странака, у складу са одредбама Закона о извршењу и обезбеђењу, тим пре што је закључак о основаности предлога за одређивање привремене мере у погледу поверавања мал. детета оцу на самостално вршење родитељског права опредељен по претходно прибављеном образложеном извештају стручног тима органа старатељства.

(Решење Вишег суда у Београду Гж2 др. 79/18 од 20. 4. 2017)

Из образложења:

Према образложењу побијаног решења произлази да је првостепени суд одлуку о привременој мери донео на основу одредбе

Из образложења:

одлуке о висини доприноса за издржавање првостепени суд је, применом одредбе члана 160. Породичног закона, имао у виду реалне могућности дужника издржавања, да је отац малолетног детета, иако формално незапослен, радно ангажован на пословима доставе, да има 40 година, да је радно способан, као и да је у могућности да кроз тренутно, али и додатно радно ангажовање, имајући у виду струку туженог, обезбеди средства за издржавање свог малолетног детета, али и да обавеза издржавања малолетног детета представља примарну новчану обавезу туженог, те да је дужан да ангажује све своје капацитете ради задовољења потреба малолетног детета, због чега је, применом одредбе члана 6. став 1, 154. став 1, 160, 161, 162. и 163. Породичног закона Републике Србије, донео одлуку као у ставу другом изреке побијаног решења.

Неосновани су и наводи жалбе да првостепени суд приликом доношења одлуке из става другог изреке побијаног решења није правилно ценио све околности конкретног случаја, односно да није правилно утврдио примања туженог и потребе мал. детета. Наиме, првостепени суд је, супротно жалбеним наводима туженог, имајући у виду све околности конкретног случаја, и по оцени овог суда, правилно проценио да ће износ од 13.523,00 динара, који на име издржавања треба да плаћа отац, заједно са доприносом мајке бити довољан да подмири потребе мал. детета на месечном нивоу до правоснажног окончања поступка, при чему је за своју одлуку дао довољне и јасне разлоге, које у свему прихвата и овај суд као другостепени.

(Решење Вишег суда у Београду Гж2 бр. 265/21 од 19. 11. 2021)

Приликом доношења одлуке о висини доприноса за издржавање првостепени суд је, применом одредбе члана 160. Породичног закона, имао у виду реалне могућности дужника издржавања, да је отац малолетног детета, иако формално незапослен, радно ангажован на пословима доставе, да има 40 година, да је радно способан, као и да је у могућности да кроз тренутно, али и додатно радно ангажовање, имајући у виду струку туженог, обезбеди средства за издржавање свог малолетног детета, али и да обавеза издржавања малолетног детета представља примарну новчану обавезу туженог, те да је дужан да ангажује све своје капацитете ради задовољења потреба малолетног детета, због чега је, применом одредбе члана 6. став 1, 154. став 1, 160, 161, 162. и 163. Породичног закона Републике Србије, донео одлуку као у ставу другом изреке побијаног решења.

Неосновани су и наводи жалбе да првостепени суд приликом доношења одлуке из става другог изреке побијаног решења није правилно ценио све околности конкретног случаја, односно да није правилно утврдио примања туженог и потребе мал. детета. Наиме, првостепени суд је, супротно жалбеним наводима туженог, имајући у виду све околности конкретног случаја, и по оцени овог суда, правилно проценио да ће износ од 13.523,00 динара, који на име издржавања треба да плаћа отац, заједно са доприносом мајке бити довољан да подмири потребе мал. детета на месечном нивоу до правоснажног окончања поступка, при чему је за своју одлуку дао довољне и јасне разлоге, које у свему прихвата и овај суд као другостепени.

(Решење Вишег суда у Београду Гж2 бр. 265/21 од 19. 11. 2021)

У наредном броју биће обрађена судска пракса која се односи на привремене мере у области поверавања детета, уређења личних односа и насиља у породици.

Доказивање кршења хитних мера изречених ради заштите жртве насиља у породици

У наставку су приказани могући докази подобни за утврђивање одлучних чињеница које представљају прекршај кршења хитних мера, изречених ради заштите жртве насиља у породици, али и неке недоумице у вези са подобношћу самих доказа.

Владимир Живанкић,
судија Прекршајног суда у
Кикинди

I

Предлог закона о спречавању насиља у породици (усвојен и објављен у „Службеном гласнику РС” бр. 94/16, ступио на снагу 2. 12. 2016, а у примени је од 1. 6. 2017. године), између осталог, образложен је и тиме да међународно право одређује породично насиље као кршење основних људских права лица која га трпе, при чему се обавезују државе да предузму делотворне кораке ка супротстављању различитим облицима насиља у породици. Затим, основни циљ Закона је да се премости правни вакуум који постоји од пријаве насиља или опасности од насиља до отпочињања одговарајућег судског поступка, јер је управо у том вакууму жртва нарочито изложена ризику од поновљеног или ескалираног насиља. Један од циљева је и да се у наш правни систем унесе стандард према ком учинилац насиља не сме да остане код куће, не само када је насиље (тиме и кривично дело) већ учињено већ и када постоји непосредна опасност од настанка било ког облика насиља (кривичног дела). Хитне мере јесу један од института којим се спречава понављање насиља или могућност да до њега дође можда први пут, али представљају и меру заштите жртве од учиниоца насиља. Предлагач даље налази да Закон одговара и захтеву да санкције за кршење хитних мера буду делотворне, због чега се предвиђа да се

лицу којем је изречена или продужена хитна мера изриче казна затвора до 60 дана у прекршајном поступку ако прекрши обавезе које произлазе из хитне мере. Њихова сврха је да се жртва насиља у породици благовремено и делотворно заштити.

II

Претходно поменуто кршење мере санкционисано је у члану 36. став 1. Закона о спречавању насиља у породици тако што ће се казном затвора до 60 дана казнити за прекршај лице које прекрши хитну меру која му је изречена или продужена.

Дакле, посебна обележја наведеног прекршаја су:

- 1)** да је лицу хитна мера за спречавање насиља у породици:
 - а) изречена,
 - б) продужена;
- 2)** да је хитна мера прекршена.

Постојање хитне мере је нужно обележје прекршаја, што значи да она мора да буде изречена (наређењем надлежног полицијског службеника). Алтернативе су да она није продужена (решењем основног суда) или јесте продужена – у ком случају се временски надовезује на изречену меру.

Изречена хитна мера (коју изриче надлежни полицијски службеник) траје 48 часова од уручења наређења, с тим што суд може да је продужи за још 30 дана. Дакле, постоји време унутар ког прекршај може да се учини – 48 часова од уручења наређења, као и 30 дана од истека рока од 48 часова.

начин. У начелу, сва три разматрана доказа, односно доказна средства (снимци техничких уређаја за снимање јавних површина, снимљени телефонски разговори и други видови комуникације и сведочење оштећене – жртве насиља (али и других сведока)) подобни су за коришћење у прекршајном поступку ради утврђивања чињеница.

Службене белешке и извештаји полиције, као и могући записници о саслушању осумњиченог (који касније у прекршајном поступку има својство сведока оштећеног) не могу да се користе као доказ нити на њима може да се заснива судска одлука.

Уколико сведок оштећени користи привилегију ослобођења од дужности сведочења, исказ (другог) сведока о ономе што му је претходно о предметном догађају сам оштећени рекао под одређеним условима може да буде прихватљив као подобан доказ.

Сведочење посредног сведока јесте законито и меродавно — подлеже оцени по слободном уверењу суда, па нема основа за разликовање подобности сведока према томе да ли има својство службеног лица (полицијског службеника) или не.

Најава ИНГ-ПРО ВЕБИНАРА

Примена измена и дојуна Закона о планирању и изградњи, са посебним освртом на новине у погледу конверзије

ТЕРМИН: Линк за премијерни приказ вебинара биће доступан на Инфо-панелу у издању Прописи.нет 18. 10. 2023. године. Након тога, вебинар може да се гледа у издању Прописи.нет, у делу под називом „Коментари“, у групи „ИНГ-ПРО вебинари“.

Тема вебинара биће најбитније новине које доносе последње измене и допуне Закона о планирању и изградњи, са посебним освртом на новине у погледу конверзије права коришћења у право својине на грађевинском земљишту у контексту досадашњег законског решења и праксе, али и последице измена у датој области.

На вебинару ће се, између осталог, разматрати:

- последице укидања посебног Закона о претварању права коришћења у право својине на грађевинском земљишту уз накнаду и проширења круга лица која немају обавезу плаћања накнаде за конверзију;
- увођење нових елемената у област „зелене агенде“;
- успостављање Агенције за просторно планирање и урбанизам Републике Србије;
- проширење круга субјеката који могу да издају информацију о локацији;
- продужење важења планских докумената и појачане обавезе за јединице локалне самоуправе у том погледу.

Конкретна питања за предавача у вези са наведеним темама претплатници могу да пошаљу у оквиру стандардне форме за постављање питања у издању Прописи.нет најкасније до 10. 10. 2023. године.

ПРЕДАВАЧ: Петар Мијатовић, адвокат из Београда

ВЕБИНАР ЈЕ БЕСПЛАТАН ЗА ПРЕТПЛАТНИКЕ НА ИНГ-ПРО ИЗДАЊА.

За сва обавештења позовите нас на: 011/2836-817, 011/2836-820, 2836-821, 2836-822, путем факса: 011/2836-474 или преко дела „Контакт“.

Премештај запосленог на радно место са повећаним ризиком

О томе које су обавезе послодавца ако запосленог премешта на радно место са повећаним ризиком са аспекта Закона о раду и Закона о безбедности и здрављу на раду и његових подзаконских аката више детаља следи у наставку.

Мр Жељко Албанезе

Уводне напомене

Након што закључи уговор о раду запослени ступа на рад на послове (радно место) који су тим уговором о раду утврђени, дакле по врсти и степену стручне спреме, односно образовању запосленог, који су услов за обављање послова за које се закључује уговор о раду, односно који су тражени за конкретне послове правилником о организацији и систематизацији послова за које је запослени и конкурисао код послодавца.

Међутим, у току радног века запосленог јавља се потреба за његовим премештањем (распоређивањем), како због потребе послодавца тако и због потребе самог запосленог. То су све законом дозвољени процеси у радној пракси, мада посебан захтев за такав премештај настаје ако запослени треба да пређе на радно место на ком су општим актом послодавца утврђени отежани услови рада. Практично, ради се о **премештају на радно место са повећаним ризиком**, што значи да је овде реч о премештају **на радно место утврђено актом о процени ризика послодавца, у вези са којим, и поред потпуно примењених мера у складу са законом, постоје околности које могу да угрозе безбедност и здравље запосленог**. И такав премештај запосленог је законски дозвољен, али захтева посебне мере од стране послодавца, што је детаљније размотрено у наставку.

Основна законска решења

У Закону о раду („Сл. гласник РС” бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 – Одлука УС и 113/2017 – даље: Закон) употребљава се израз „премештај запосленог” када се ради о питању распоређивања на друге послове у односу на оне које запослени обавља, при чему Закон **такав премештај обавезно везује за измену уговора о раду**.

Према основном решењу из члана 171. став 1. тачка 1) Закона, послодавац може да понуди запосленом измену уговорених услова рада (анекс уговора о раду), између осталог, **ради премештаја на други одговарајући посао због потребе процеса и организације рада**. „Одговарајућим послом” сматра се посао за чије се обављање захтевају иста врста и степен стручне спреме који су утврђени уговором о раду. То је премештај на други одговарајући посао код послодавца, при чему запослени не мења место рада (локацију). Дакле, послодавац може да понуди запосленом премештај на други посао – ако то захтевају потребе процеса и организације рада, с тим што је дискреционо право послодавца да утврди које су то потребе процеса и организације рада наступиле да би запосленом могло да се понуди да ради на другим пословима. Основна претпоставка при томе је да је послодавац дужан да понуди запосленом да ради на пословима исте врсте и степена стручне спреме на којима је радио, односно који су утврђени уговором о раду на дан понуде за измену тог уговора.

Према томе, у случају сваког премештаја запосленог, **па и премештаја на радно место са повећаним ризиком**, потребно је:

ње посебних здравствених услова за рад на радном месту са повећаним ризиком не може да буде разлог за отказ уговора о раду.

4) Сходно члану 155. Закона послодавац је дужан да, пре отказа запосленом који је утврђен као вишак, испита могућност примене мера на његово запошљавање. У погледу тих мера често се у пракси указује на могућност премештаја на друге послове са повећаним ризиком, на пример премештај запосленог са посла у канцеларији на посао у производном погону. Према томе, послодавац може да понуди запосленом анекс уговора о раду ако је запосленом који је вишак обезбедио **премештај на друге послове**. Не постоји законска заштита запосленог од премештаја на послове за чије се обављање захтевају иста врста и степен стручне спреме који су утврђени уго-

вором о раду, као што је то случај приликом „трајног” или „привременог” премештаја на друго радно место, што је и логично јер је у питању решавање радног и егзистенцијалног статуса таквог запосленог.

Према томе, уколико постоји могућност, послодавац има право да, уместо престанка радног односа и исплате отпремнине, запосленом који је утврђен као вишак понуди премештај на друге послове, па и послове са повећаним ризиком. Без обзира на то што се таквом запосленом нуди обављање послова са нижом стручном спремом, Закон наведену могућност допушта, а на њему је да одлучи да ли ће понуду прихватити или не. Тек ако је не прихвати, може да му буде отказан уговор о раду.

Најава ИНГ-ПРО ВЕБИНАРА

ПРИМЕНА ИЗМЕНА И ДОПУНА ЗАКОНА О СТРАНЦИМА И ЗАКОНА О ЗАПОШЉАВАЊУ СТРАНАЦА

ТЕРМИН: Линк за премијерни приказ вебинара биће доступан на Инфо-панелу у издању Прописи.нет 16. 10. 2023. године. Након тога, вебинар може да се гледа у издању Прописи.нет, у делу под називом „Коментари”, у групи „ИНГ-ПРО вебинари”.

ТЕМЕ:

1. Новине у Закону о странцима и Закону о запошљавању странаца које су на снази од 4. августа 2023. године, а односе се на:

- визе странаца,
- привремени боравак странаца,
- стално настањење странаца,
- издавање личне карте странцу,
- запошљавање странаца и
- процене за странце.

2. Новине у Закону о странцима и Закону о запошљавању странаца које су у примени од 1. фебруара 2024. године, а односе се на:

- увођење јединствене дозволе за боравак и рад странаца на територији РС,
- привремени боравак странаца,
- запошљавање странаца,
- издавање биометријског документа боравишне дозволе и јединствене дозволе, и
- издавање визе у електронском формату.

У вези са тим и другим новинама на вебинару ће бити указано на обавезе послодаваца и државних органа у поступцима издавања прописаних докумената и запошљавања странаца како од 4. августа 2023. тако и од 1. фебруара 2024. године. Осим тога, биће представљена и актуелна тумачења надлежних државних органа која се односе на боравак и рад странаца у Србији.

ПРЕДАВАЧ: Жељко Албанезе

ВЕБИНАР ЈЕ БЕСПЛАТАН ЗА ПРЕТПЛАТНИКЕ НА ИНГ-ПРО ИЗДАЊА.

За сва обавештења позовите нас на: 011/2836-817, 011/2836-820, 2836-821, 2836-822, путем факса: 011/2836-474 или преко дела „Контакт”.

У сусрет новом законском решењу и ограничењима у погледу привремене спречености за рад као покушају спречавања злоупотребе боловања

Текст Закона о изменама и допунама Закона о здравственом осигурању прошао је јавну расправу, а надлежни органи изнели су мишљење о томе, па се очекује процедура доношења у Народној скупштини. У складу са тим, након компаративног приказа ранијих законских решења, у овом тексту представљена су и мишљења послодаваца и синдиката, али и највиших државних руководилаца. Уз то су анализирани и стање и разлози за злоупотребу права, као и поступак провере, односно поновне оцене привремене спречености за рад.

Др Душан Рајаковић,
спец. менаџмента
здравствених установа

Раније законско решење и разлози за измену

Закон о здравственом осигурању („Сл. гласник РС” бр. 25/2019) у примени је од 2019. године. Основни разлози за доношење тада новог Закона о здравственом осигурању били су, како су то релевантни фактори у здравству истицали, унапређење система здравственог осигурања и реформа здравственог система. Чињеница да се није приступило измени претходног, већ доношењу новог текста закона говори у прилог тежњама законодавца да се приступи студиозној и темељној изради нових законских решења, преточених у безмало три стотине чланова. Главна карактеристика Закона је да је извршено усклађивање са другим прописима који утичу на организацију и спровођење обавезног здравственог осигурања. Са ове временске дистанције, а

имајући у виду динамику измена законских аката, чињеница да до сада Закон није претрпео ниједну измену може само да говори у прилог темељности и свеобухватности законских одредби.

Законски текст је садржао бројне измене, при чему је једна од најважнијих, али и новина која је свакако изазвала највише пажње, била управо могућност да изабрани лекар одлучује о привременој спречености за рад у трајању до 60 дана, а не 30, како је то било предвиђено ранијим прописима. Изабрани лекар је до тада могао да утврди привремену спреченост за рад осигураника до 30 дана, док је након тога боловање утврђивала надлежна лекарска комисија Републичког фонда за здравствено осигурање. Интенција законодавца била је да се поједностави процедура, односно да се осигураницима, у случају болести, омогући одсуство са рада само одласком код изабраног лекара, без изласка пред комисију. Ту је узета у обзир чињеница да је најчешћи број одсуства са рада због болести које су краћег трајања, што се, међутим, испоставило као грешка, с обзиром на то да је продужетак рока за последицу имао и про-

гурање може да захтева вештачење у вези са оствареним правима из обавезног здравственог осигурања осигураног лица које ће спровести независни стручњаци из одговарајућих здравствених установа, односно стручне комисије из одређених грана медицине. На основу спроведеног поступка вештачења у вези са остваривањем права из обавезног здравственог осигурања Републички фонд за здравствено осигурање може да оспори остваривање права из обавезног здравственог осигурања и захтева накнаду штете од осигураног лица или другог одговорног лица. О праву на накнаду зараде решава послодавац ако се накнада исплаћује на терет послодавца, а филијала ако се накнада исплаћује на терет средстава обавезног здравственог осигурања.

Уместо закључка

Важно је истаћи да се наведене промене неће односити на онколошке пацијенте, особе

са инвалидитетом, труднице и оне који су недавно имали оперативне захвате. Усвојен је и предлог да критично оболели пацијенти, који нису оперисани, али су лежали у интензивним негама, такође не морају да иду на комисију. Наведене категорије осигураника биће изузете и за њих ће важити правило да избрани лекар одлучује о привременој спречености за рад у трајању до 60 дана, након чега се осигураник упућује на комисију.

На крају, неопходно је напоменути још једну новину која је саставни део измена Закона о здравственом осигурању, а односи се на права бораца. Осигураник којем је утврђен статус борца у складу са Законом о правима бораца, војних инвалида, цивилних инвалида рата и чланова њихових породица, остварује право на здравствену заштиту, као и право на накнаду трошкова превоза у вези са коришћењем здравствене заштите, на терет средстава обавезног здравственог осигурања, без обзира на то да ли је уплаћен доспели допринос, што до сада није био случај.

КАЛКУЛАТОР КАМАТА

у оквиру електронског издања ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

Осим обрачуна затезне камате у динарима или у некој од страних валута (евро, долар, швајцарски франак), уз помоћ нашег калкулатора претплатници могу да врше и обрачун камате за неблагоприятно плаћене јавне приходе и за неблагоприятно плаћени царински дуг и казну у царинском поступку, затим обрачун камате по есконтној/референтној стопи Народне банке Србије и по референтној стопи Европске централне банке (ЕЦБ), као и обрачун камате по пресудама/одлукама Европског суда за људска права. Поред наведених, ту је и обрачун уз помоћ индекса потрошачких цена, а поред свих ових дефинисаних каматних стопа које ми ажурирамо, постоји и опција **Моје каматне стопе**, помоћу које сваки корисник може да дефинише каматне стопе како би прилагодио обрачун камата сопственим потребама.

Обрачуне камата претплатници могу да сачувају у оквиру базе, а могу и да врше промене на рачуну, односно да евидентирају нова задужења и отплате, уз могућност да бирају да ли ће се делимична отплата дуга прво одузимати од камате или од главнице.

Калкулатор врши обрачуне камата пропорционалном или конформном методом. Поред ових, постоји и јединствена мешовита метода (за затезну камату до 2. 3. 2001. примењује се конформна метода, а од 3. 3. 2001. пропорционална), која омогућава јединствен обрачун камате за период пре и после тог периода. Сходно томе, по истом принципу функционише и обрачун камате на неблагоприятно плаћене јавне приходе, на неблагоприятно плаћен царински дуг и неблагоприятно плаћену казну у царинском поступку (до 31. 12. 2012. конформна, од 1. 1. 2013. пропорционална метода).

Збирни обрачун камата омогућава обрачун дуга по више различитих фактура (рачуна), по принципу: један поверилац, један дужник, више новчаних потраживања и износ укупног дуга по свим тим различитим основама.

За препоруку и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Регулисање приватности запослених на раду и у вези са радом

У овом чланку приказани су законодавни оквир и пракса који се тичу приватности на раду и поштовања личности на раду, а указано је и на разлоге зашто би наведена питања требало детаљније да се регулишу кроз различите изворе права.

Александар Марковић,
дипл. правник, с вишегодишњим искуством у свим областима радног права

ВРЕМЕ ПРОМЕНА

„СВЕТ СЕ МЕЊА” речи су са почетка уџбеника једног од најпознатијих светских социолога Ентонија Гиденса – „Социологија”, учила на првој години Економског факултета Универзитета у Београду. Те промене су више него видљиве у економској сфери, до те мере да се и на Светском економском форуму у Давосу истиче да садашње ствари (и) у економији треба да се мењају. Ако бисмо морали да тражимо разлог тих промена, које свакодневно и видимо и осећамо, не можемо да се не сетимо Карла Маркса, увек оспораваног, али скоро никада довољно схваћеног. У време великих криза увек се сетимо баш њега и тога да се друштвене епохе разликују по средствима и начинима рада. Једноставно речено, следећи Марксову логику, време се променило. Не живимо у време парне машине, тј. прве индустријске револуције, већ у 4.0 технолошкој револуцији, а основно средство за рад су компјутер и интернет. Међутим, не само у 4.0, већ, према изјавама званичника, живимо и у 5.0 технолошкој револуцији појавом вештачке интелигенције „Чет ГПТ” (енг. *ChatGPT*) и биоинжењеринга, тако да је оправдана изјава министарке науке да ће нам бити потребни етичари, као људи који се баве аксиологијом, граном филозофије о вредностима, „што није

исто што и морал”. Примера ради, креативне индустрије у Републици Србији већ производе 6% БДП-а, и то иде до те мере да је извоз ИТ услуга већ превазишао извоз пољопривредних производа. Стога се и поставља питање да ли рад и радни однос, тј. регулисање радног односа може да остане исто.

ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ САВРЕМЕНОГ РАДНОГ ОДНОСА

У литератури, нпр. „Стратегијски менаџмент” проф. Ђуричина и осталих, у том првом индустријском капитализму, према Фредерику Тејлору и Хенрију Форду, запослени се сматрају „саставним делом машина”, „квасишина” и „стално су замениви”. Стога је и класично радно место ригидно хијерархијско место, са тачно дефинисаним задацима, подвргнуто јасним очекивањима у вези са радним перформансама, што се одражава у принципу „контрола и координација”. Наравно, класична организациона структура, са специјализацијом, односно врстом и описом посла, као и његовом интеграцијом у јединствени радни процес, треба да постоји и данас, али не нужно и као једина структура.

У другој деценији прошлог века, међутим, развио се покрет у школи људских ресурса (тзв. Хоторн истраживања у Чикагу), у оквиру ког је радно место посматрано као сложен друштвени систем у ком је продуктивност директно зависна од квалитета људских односа унутар система. Радници стога не треба да буду посматрани као изоловани појединци координисани путем контроле менаџмента,

у току и изван радног односа, у вези са претходним делом чланка. Неки од примера пре заснивања радног односа су апликација, интервјуи запослених – оно што се често види у огласима да ће се током поступка аплицирања примењивати поменути закон, затим током трајања радног односа, при чему искрсава више питања, али пре свега у контексту претходног дела текста, надзор над радом запослених, програм подршке запослених (енг. *employee assistance programme*) и медицински досијеи запослених, што долази и у наше законодавство, као и питање приватност на раду изван радног места, које може да буде у вези са самим послом (нпр. питање вредности тзв. *work-life balances*).

Закључна разматрања

На основу искуства неких компанија, као што је *Workforce*, које запошљавају психијатре односно психологе који су стално на услузи њиховим запосленима види се да се ствари мењају. Из ове кратке анализе види се и да нам је потребан један заокружен концепт заштите личности на раду, који технички може да буде саставни део Закона о раду или Закона о безбедности и здрављу на раду, који би свакако био разрађен према специфичностима радног колектива, кроз колективне уговоре (код послодаваца). Дакле, законодавно-технички, по принципима аутономног права, то је један кровни пропис, али треба омогућити да се искажу специфичности сваког колектива. То би могло да се учини на следећи начин: истраживањем само концепта приватности на раду, а потом анализом законодавног окви-

ра (ЗОО, ЗОР, ЗППЛ, судска пракса, Закон о спречавању злостављања на раду) како би се установило једно нормативно јединство, тачније речено да се утврди којим прописом шта треба регулисати, али и, истовремено, на државном нивоу, односно у договору са одговорним социјалним партнерима како ће се то примењивати и на који начин у пракси, нпр. актом послодавца или колективним уговором, што препоручује Закон о заштити података о личности. Наравно, у складу са Законом о планском систему, треба и пратити и вредновати примену у пракси ради чињења одговарајућих измена јер, као што се каже на предметима прве године правних студија, „ма колико законодавац био маштовит, живот је још маштовитији”. Наравно, како и препоручује упоредноправна литература, треба бити опрезан јер технолошки развој неумитно и брзо напредује. Зато закон, нормативно-технички, треба да садржи, што наговештавају и проф. Васић и други у уџбенику „Увод у право”, тзв. жаришне дефиниције, тј. суштинске, а да се остави да се специфичности уређују актима ниже правне снаге.

И напослетку, а врло актуелно, јесте то што је недавно изашла „Чет ГПТ” апликација, базирана на вештачкој интелигенцији (мада се нашао под ударом америчких федералних власти у смислу извора података који користи), која много ствари ради боље него људи. Но, поставља се питање шта ће бити конкурентска компаративна предност компанија ако сви буду имали приступ истим АИ (енг. *artificial intelligence*) алатима. У крајњем случају, неко тај АИ алат треба да направи, зар не!?

Електронски часопис ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

Часопис „ПОСЛОВНИ САВЕТНИК” представља издање са стручним ауторским текстовима из области рачуноводства, пореза, буџетског рачуноводства, зарада, плата и других личних примања и пословних финансија. Наменен је, пре свега, финансијским и рачуноводственим службама у јавном и приватном сектору, рачуноводственим агенцијама и сл.

Од рубрика у часопису издавајемо: Рачуноводство, Порези, Буџетски корисници, Зараде, плате и друга примања, Радни односи, Пословне финансије, Статистика и остале области.

Тренутно се у издању налази преко 1.600 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњих бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи. нет, а повезани су са релевантним прописима.

Имате питање? Имамо одговор!

У овој рубрики дајемо одговоре на нека од питања која сте упутили нашем часопису. Подсећамо да право на постављање питања и добијање одговора имају искључиво претплатници на наш часопис.

ГРАЂАНСКО ПРАВО

Одговорност даваоца издржавања за оставиочеве дугове

П: Да ли давалац издржавања одјовара за обавезе оставиоца (примаоца издржавања) према комуналном предузећу за дуџ који се односи на нејокрејност на којој је својину сјекао наведеним ујовором?

О: Давалац издржавања из важећег ујовора о доживотном издржавању смрћу примаоца издржавања постао је власник имовине која је била предмет ујовора, и то по основу ујовора, а не као наследник примаоца издржавања као оставиоца. Из тог разлога он и не одговара за оставиочеве дугове.

Из судске љраксе:

ОДГОВОРНОСТ ДАВАОЦА ИЗДРЖАВАЊА ЗА ОСТАВИОЧЕВЕ ДУГОВЕ

За дуџове оставиоца одјоварају њејови наследници до висине вредности наслеђене имовине, а имовина сјечена на основу ујовора о доживотном издржавању не улази у имовину оставиоца јодобну за наслеђивање, ља давалац издржавања не одјовара за оставиочеве дугове.

Из образложења:

Пресудом Основној суда одбијен је љуждени захтев којим је љужилац љражио да суд обавезе љуженој да јо основу накнаде љџејџе љлајџи одређени новчани износ, коју му је љричинио љравни љрејходник љуженој.

Виши суд је одбио, као неосновану, жалбу љужоца и јојвргдио јрвосјејџену јресуду,

нашавши да је у конкретном случају љравилно јрвосјејџени суд одбио љуждени захтев љужоца као неоснован зајџо љџо је љужени имовину своја оца добио јо основу љерейној љравној јосла, јџо јесџи на основу ујовора о доживотном издржавању, а не на основу наслеђа, љџе самим јџим он не одјовара за евенџуалне дуџове оставиоца. Законом о наслеђивању јројисана је одјоворност наследника за дуџове оставиоца јџако љџо наследник одјовара за оставиочеве дуџове до висине вредности наслеђене имовине.

(Пресуда Вишеј суда у Пожаревцу Гж. 309/15 од 1. 4. 2015)

ОБРАЗОВАЊЕ

Члан комисије за избор директора школе

П: Да ли у комисији за избор дирекџора школе члан може да буде лице са VI сјејџеном сџручне сџреме из реда насџавничкој већа?

О: Чланом 123. ст. 10. и 12. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС” бр. 88/2017, 27/2018, 10/2019, 6/2020 и 129/2021) утврђено је да „орган управљања образује комисију за избор директора (у даљем тексту: Комисија) која има непаран број чланова и спроводи поступак за избор директора, и то: обраду конкурсне документације, утврђује испуњеност законом прописаних услова за избор директора, обавља интервју са кандидатима и прибавља мишљење васпитно-образовног, наставничког, односно наставничког и педагошког већа о пријављеним кандидатима. Ближи услови о броју чла-

одмора не тече док ти разлози постоје. Чим разлози за плаћено одсуство престану да постоје, ток годишњег одмора се наставља.

Колективни уговор код послодавца

П: Уколико се не закључи нови колективни уговор до истека рока важења постојеће колективног уговора, али се наставе преговори између послодавца и синдиката, да ли се до закључења новог колективног уговора примењује ранији колективни уговор или не? Ако не, на основу којих аката се одлучује о правима и обавезама запослених у периоду који није покривен колективним уговором, полазећи од тога да није испуњен ниједан разлог за доношење правилника о раду?

О: Сагласно Закону о раду, колективни уговор закључује се на период до три године, а по истеку тог рока колективни уговор престаје да важи ако се учесници колективног уговора другачије не споразумеју најкасније тридесет дана пре истека важења колективног уговора. У описаном случају изгледа да је тај рок од тридесет дана пре истека КУ прошао, тако да немате могућности да га споразумно продужите. Стога постојећи КУ остаје на снази до истека рока на који је закључен, а настављају се преговори око закључења новог КУ.

По истеку важења старог КУ, он више не може да се примењује, а на радне односе код послодавца који нема КУ ни правилник о раду директно се примењују одредбе Закона

о раду, односно уговора о раду. Наиме, како је КУ истекао, а нема услова за правилник о раду, директно мора да се примењује Закон о раду у обиму који је могућ у свакодневnoj пракси, што треба да стимулише преговараче да брже заврше преговоре око новог КУ.

Ако у међувремену учесници колективног уговора не постигну сагласност за закључивање новог колективног уговора у року од шездесет дана од дана започињања преговора, Законом о раду предвиђено је да се права, обавезе и одговорности запослених и послодавца уређују правилником о раду, односно, сагласно члану 3. Закона о раду, правилником о раду, односно уговором о раду, у складу са законом, уређују се права, обавезе и одговорности из радног односа, између осталог, и ако учесници колективног уговора не постигну сагласност за закључивање колективног уговора у року од шездесет дана од дана започињања преговора.

Правилник о раду важи док се не стекну услови за доношење колективног уговора. При томе је важно истаћи да је правилник о раду, као супсидијарни општи акт у односу на колективни уговор, израз воље само једне стране – послодавца и има привремен карактер, чије доношење има за циљ да се права, обавезе и одговорности запослених и послодавца уреде док се не стекну услови за доношење колективног уговора, који представља резултат преговарања представника запослених и послодавца, као социјалних партнера.

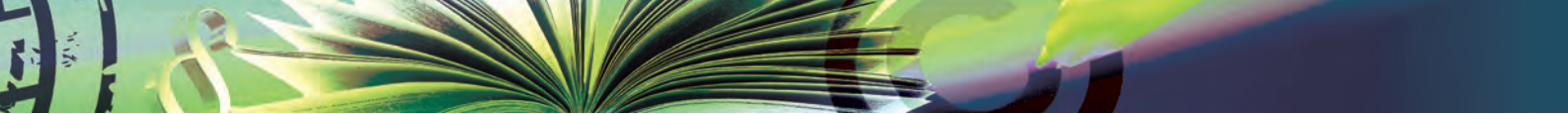
Електронски часопис ЛЕГЕ АРТИС – ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Часопис „Lege Artis – ПРОПИСИ У ПРАКСИ“, електронско издање, са стручним ауторским текстовима, већ дужи низ година незаобилазни је саветник и дневни пратилац у сваком пословању. Намен је, пре свега, правним службама у јавном и приватном сектору, привредним субјектима, установама, адвокатским канцеларијама итд.

Од области у часопису издавамо: Јавне набавке и буџети, Грађанско право, Кривично и прекршајно право, Обрадовање, Планирање, изградња, становање, Привредно право, Радно право, Управно право, Здравствене установе, здравствена заштита и здравствено осигурање и друге области, као и сталне рубрике „Портал читалаца“, „Календар правних аката“ и „Регистар прописа“.

Тренутно се у издању налази преко 1.700 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњих бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи.нет, а повезани су са релевантним прописима.

Осим тога што се људска свест развијала и усложњавала развојем језика, унапређујући могућности споразумевања међу људима, развијала се и читава људска заједница, што је рађало потребу за увођењем реда у свакодневни живот на свима прихватљив, функционалан и разумљив начин. Тај ред постигао се устројавањем правила, односно закона, а закони свеукупно чине правни систем једне државе. Циљ ове рубрике је да укаже на то како језик и његове особености утичу на формулисање и касније тумачење законских норми, као и каква је улога вештачења заснованих на језику у истражним и судским процесима.

Улога тумача знаковоног језика и преводилаца у још неким правним системима

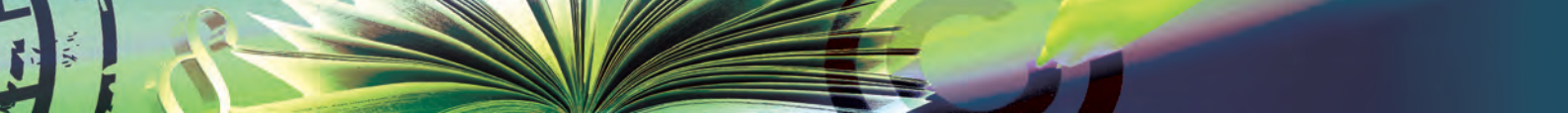
У претходном броју бавили смо се везом између ове две професије не само у српском него у и у сваком другом правосудном систему, издвајајући шта све вештаци различитих језика, па и знаковоног, могу да учине у процесу истраге и суђења, тако да у овом тексту издвајамо још неколико примера из различитих правосудних система, поред аустралијског и српског из претходног броја.

Ново друштво захтева нове улоге

Убрзане демографске промене, које су проузроковане масовном миграцијом, проузрокују и бројне друге промене унутар правосудних, образовних, здравствених и свих других система унутар држава. Не само унутар Европске уније, чији је настанак и развој условио и реалну вишејезичност у свим државама чланицама, него и широм света надлежни органи суочавају се са тим да учесници у кривичноправном процесу често не говоре званични језик државе, па се често преводиоци позивају да помогну ухапшенима у полицијском притвору, сведоцима и оптуженима пред судовима, као и преступницима током судских поступака. Сигурно је и да ће наредних година широм Европе, а и на другим континентима, бити све већи број грађанских и кривичних предмета који ће укључивати особе различитог језичког по-

рекла. Тако улога и статус тумача страних и знаковних језика постају незаобилазна тема у правосудју, па је важно испитати однос између тумача и оптужених, с једне стране, и између тумача, адвоката и судија, с друге стране.

Како у Шпанији постоји неколико регионалних језика који коегзистирају са шпанским, као што су каталонски, галицијски, баскијски или астуријски, логично је да је говорницима тих језичких заједница неопходно омогућити да се суду и суд њима обраћају на језику који сматрају својим матерњим или који им је бар најпознатији. Сам министар спољних послова поводом 150-годишњице краљевског реда којим је у Шпанији утврђен статус тумача под заклетвом изјавио је да постоји велика потреба за коришћењем професионалних услуга преводилаца и тумача у савременој друштвеној ситуацији за све врсте судских, јавнобележничких, административних и академских поступака.¹

у таквим процесима и сл. на појединачним примерима било би интересно питање за

неку будућу студију на подручју Републике Србије, као и у региону.

Приредила: **Милица Радованчев**, лектор

Ендноте

- ¹ The Role of the Court Interpreter in the Spanish Legal System. Where we are and where we should be, Cynthia Miguélez, Universidad de Alicante, стр. 1.
- ² Aliverti, Ana and Seoighe, Rachel. (2017) Lost in translation? Examining the role of court interpreters in cases involving foreign national defendants in England and Wales. New Criminal Law Review, 20 (1). pp. 130-156. new criminal law review | vol. 20 | no. 1 | winter 2017
- ³ <https://www.theguardian.com/law/2016/may/04/thousands-of-court-cases-adjournd-due-to-failures-in-interpreting-services>
- ⁴ <https://www.theguardian.com/law/2012/oct/23/suspects-remanded-shortage-court-interpreters>
- ⁵ Aliverti, Ana and Seoighe, Rachel. (2017) Lost in translation? Examining the role of court interpreters in cases involving foreign national defendants in England and Wales. New Criminal Law Review, 20 (1). pp. 130-156. new criminal law review | vol. 20 | no. 1 | winter 2017
- ⁶ Ибид.
- ⁷ Criminal investigations: use of interpreters, Version 8.0, This guidance is based on the Crown Prosecution Service (CPS) guidance for using interpreters.
- ⁸ The Role of the Court Interpreter in the Spanish Legal System. Where we are and where we should be, Cynthia Miguélez, Universidad de Alicante, стр. 1.
- ⁹ Criminal investigations: use of interpreters, Version 8.0, This guidance is based on the Crown Prosecution Service (CPS) guidance for using interpreters.
- ¹⁰ The Role of the Court Interpreter in the Spanish Legal System. Where we are and where we should be, Cynthia Miguélez, Universidad de Alicante, стр. 1.
- ¹¹ <https://publications.parliament.uk/pa/cm201213/cmselect/cmjust/645/645vw52.htm>
- ¹² <https://www.learningdisabilitytoday.co.uk/deaf-woman-wins-court-claim-after-government-failed-to-provide-sign-language-interpreter-during-covid-briefings>

Календар важења њравних акаџа

Прописи који одложено престају да важе или чија одложена примена почиње у наредном периоду

Пропис	Службени гласник	Датум примене
Закон о изменама и допунама Закона о акцизама	75/23	примењује се од 1. 10. 2023. године
Закон о изменама и допунама Закона о енергетици	62/23	примењује се од 1. 11. 2023. године

У част изузетним правницима

У овој повременој рубрици представљамо дела и живот бриљантних стручњака у области права, настојећи да кроз одређене анегдоте из свакодневице и упечатљиве мисли и теорије изузетних правника, које су применљиве и у садашњим околностима, приближимо правну теорију правницима-практичарима.

Све(т) се мења – како му међународно (радно) правно прићи – из угла професора радног права Влајка Брајића

Замишљено је гледао ка хоризонту из кабинета у Савезном секретаријату за иностране послове СФРЈ. Као добри стари професор радног права и директор Комисије за међународно радно право тог органа тражио је начин како да што успешније обавља своју дужност, знајући да земља има особени друштвенополитички положај и да је исувише мала да намеће свој систем рада, али је осећао да мора да делује и слабости претвори у снаге, а претње у шансе. Помало је тежио резултатима упоредноправног модела свог колеге, професора Константиновића, али у смислу „моделовања извршних друштвених феномена/појава“, а ако је он успео ... можда би могао и сам да постигне тако нешто.

Без обзира на све, знао је да најпре мора да се подсети и држи опробаних и проверених резултата и речи које је једном изрекао у својим делима. Пре закорачења у непознато требало је да се подсети својих фундаменталних поставки из рада и радног односа, као и друштва уопште. „Рад јесте сврсисходна делатност и само део друштва. Рад, а не радни однос, јер је рад свуда истоветан, а радни однос је правни појам, који се разликује од земље до земље. Разумети рад значи разумети то друштво“ у смислу методике проф. Лукића и „чворишне теорије система“. А ако већ упућује на њега, намеће му се питање могу ли се спојити научне дисциплине као што су политикологија и рад у „(гео)политикологију

рада“, наравно, у датом контексту, „за разлику од домаће, у неку међународну (гео)политикологију рада“, коју би могао да користи у раду, али би била и од практичне користи за друштво, фирме и сл.

У мислима је већ прелиставао сопствени уџбеник из „Радног права“. Техника је без сумње врло значајна и незаменљива у раду и услов технолошког и сваког другог прогреса. Томе је посветио и своју докторску дисертацију. Садржина онога што је тада писао навирила је док је трагао за методиком рада. „Технолошки прогрес, односно развој технологије, као што је компјутер, интернет и сл., још се одвија. Земље које се буду прилагођавале технолошком развоју, не само у погледу развоја саме технологије, него и кроз фирме, биће водеће, но како то испратити и на домаћем и на међународном плану због све веће међузависности привредних субјеката, држава и људи у виду миграција.“

Најпре је морао да створи једну „општу науку о раду, где социологија рада само делимично задовољава ту потребу, а где су и друге науке: психологија/психијатрија рада, социјална психологија, филозофија рада, та геополитика рада, али и економске дисциплине као што су организациона култура, економија рада радног колектива.“ Јасно му је било, наравно, да је право, нарочито у виду једне норме, битно, али не и једино. Много је битнија њена садржина јер се форма правне норме „не може разумети без тих дисциплина нити услова односно околности у којима се одвија“, наравно у случају међународног карактера, као нека нова „теорија игара мултидисциплинарне опште науке о раду у међународном контексту“.

мено за постојањем једне идеје/вредности/ визије која ће све те разноликости држати у складу и слози (колективитет, „заједничарење”), али и да се подударају са општим ставовима о складу индивидуалног, колективног и општег интереса управо ради те синергије.

На специјализацији у иностранству проф. Брајић боравио је у САД 1978. године у програму за декане правних факултета, а затим и у Француској, Пољској, Енглеској и скандинавским земљама. Учествовао је на бројним међународним конгресима и научним скуповима са рефератима. На Европском конгресу ИИРА имао је уводни реферат за једну од три главне теме конгреса 1991. године. По позиву је држао предавања на више универзитета у иностранству. Био је члан Међународног издавачког савета – Међународног часописа за упоредно право и индустријске односе (енг. *The International Journal of Comparative Labour and Industrial Relations*). Уређивао је часопис „Рад и социјално право”. Био је члан Међународног саветодавног одбора Међународне енциклопедије права (енг. *International Advisory Board of International Encyclopedia of Laws*) у Хагу, али и члан редакције Архива за правне и друштвене науке. Обављао је функцију председника Удружења за радно право и социјално осигурање и био члан Удружења правника.

Објавио је преко 150 радова у земљи и у иностранству. Међу значајнијим радови-

ма који су објављивани у часописима, су: „Дани друштва упоредног законодавства” (франц. *Journées de la société de législation comparée*), „Билтен упоредних радноправних односа” (енг. *Bulletin of Comparative Labour Law Relations*) и „Повезивање часописа за међународно право” (енг. *Connectient Journal of International Law*). Објављивао је радове и у универзитетским публикацијама Универзитета у Вроцлаву, у зборницима радова међународних конгреса или научних скупова, као што су IX Међународни конгрес – Међународно друштво за радно право и социјално осигурање (енг. *IX International Congress – International Society of Labour Law and Social Security*) у Вашингтону 1982. године, Југословенски извештаји на XII Међународном конгресу упоредног права (енг. *Yugoslav Reports of XII International Congress of Comparative Law*) у Сиднеју и Мелбурну 1986. године и „Економске и политичке промене у Европи: импликације у правним односима” (енг. *Economic and Political Changes in Europe: Implications in Industrial Relations*).

Професор Брајић је учествовао у више научноистраживачких пројекта у земљи и иностранству. Награђен је Плакетом студената Београдског универзитета, Плакетом судова удруженог рада Југославије, Плакетом Града Београда и Орденом рада са златним венцем. Био је изабран и за члана Црногорске академије наука и умјетности 1993. године.

Електронски часопис ЛЕГЕ АРТИС – ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Часопис „Lege Artis – ПРОПИСИ У ПРАКСИ”, електронско издање, са стручним ауторским текстовима, већ дужи низ година незаобилазни је саветник и дневни пратилац у сваочијем пословању. Наменен је, пре свега, правним службама у јавном и приватном сектору, привредним субјектима, установама, адвокатским канцеларијама итд.

Од области у часопису издвајамо: Јавне набавке и буџети, Грађанско право, Кривично и прекршајно право, Образовање, Планирање, изградња, становање, Привредно право, Радно право, Управно право, Здравствене установе, здравствена заштита и здравствено осигурање и друге области, као и сталне рубрике „Портал читалаца”, „Календар правних аката” и „Регистар прописа”.

Тренутно се у издању налази преко 1.700 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњих бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи.нет, а повезани су са релевантним прописима.

Закони који регулишу односе унутар људске заједнице, која би требало да буде по мери сваког појединца, тичу се различитих сегмената свакодневног живота. Међу тим сегментима посебну улогу у очувању и усавршавању људске цивилизације имају изванредна дела људског духа по којима би се требало равнати, као што из оних негативних треба учити. У новој рубрици „Поводом...” бавићемо се баш тиме – значајним датумима, историјским преокретима, заслужним личностима и пресудним документима, као и њиховим утицајем на измене и усавршавање прописа.

Поводом обележавања Међународног дана интернета

Поруке које свакога дана пошаљемо једни другима броје се у милијардама, а информације које теку интернетом више нису ни сагледиве. У складу са тим овај текст посвећен је настанку и развоју интернета, али више од свега правима која су доведена у питање његовом употребом и законима који све то регулишу, уз представљање тужби у Аустралији и САД у тој области.

Где смо кад смо на интернету?

Не морамо баш увек да изађемо из куће да бисмо видели рођаке или пријатеље, ту су „Скајп” или „Вибер”. Није нужно да допутајемо на свадбу рођака кад је Фејсбук одавно омогућио директне преносе, па ће бити као да смо лично присуствовали сечењу торте и плесу младенаца. Не мора да се брине где се и са ким деца играју, нити да се сами труде да своју игру осмисле, кад је њихова соба најбезбеднија на свету, а игрице држе пажњу. Нису проблем ни прескупи аранжмани јер одавно срећнији од нас путују, камером бележе и нама представљају сваки кутак света. Све је близу и доступно, толико да глава почиње да боли, а вид да се мути. Због тога је човечанство дошло до питања да ли смо то стварно желели и да ли је стварно то нови свет у ком човек треба да је потпуно слободан и остварен.

Чињеница је да пре тридесет година човек није имао могућност да, кад год се ужели, укључи мобилни телефон, подеси камеру и задовољи ту жељу, али се зато и чини да је

сваки сусрет био догађај. Морао је да се припреми, да одвоји време, да промени место и дође на циљ, где га је чекао истински додир. Морао је баш да се труди да пронађе прилике. А ако је лична посета тада значила праву љубав, пожртвовање и поштовање, данас би то вероватно било то што је сам саставио поруку уместо да је само прекопира са неког специјализованог портала. Зар нису зато и све гласнији и убедљивији гласови који се питају где су претходно поменуте вредности нестале? Изгледа да су прохујале с интернетом.

Ипак, никако не могу да се доведу у сумњу племените побуде твораца интернета и није да боравак на мрежи само отуђује и отупљује. На само неколико кликова у пар секунди људима су постале доступне енциклопедије, речници, бестселери и сва друга могућа литература, тако да је идеал демократичности знања наизглед остварен, осим ако потенцијални корисници немају уређаје за приступ интернету или, још горе, немају струје. Масовне миграције, које нису заобишле нашу земљу, одвеле су наше рођаке и блиске пријатеље толико далеко да није уопште

и законодавних активности на ту тему, у Аустралији, све до Гутника, питања надлежности и избора закона у вези са интернетом остала су углавном неистражена.

АИ компанија која стоји иза Чет ГПТ-а оптужена је за присвајање милиона приватних података корисника

Тужбу је 28. јуна 2023. године калифорнијском савезном суду поднела адвокатска канцеларија од јавног интереса са седиштем у Малибуу, која је у прошлости покретала групне тужбе по питањима која се крећу од спорова о запошљавању до кршења података и антимонополских закона. Њена мисија, како је наведено на веб-страници, укључује „фокусирање на масовне акције које помажу у стварању праведнијег, праведнијег и праведнијег друштва за све. Поменута тужба, према судском поднеску, поднета је због незаконитог и штетног понашања оптужених у развоју, маркетингу и функционисању њихових АИ производа, који користе украдене приватне информације од стотина милиона корисника интернета без њиховог информисаног пристанка или знања. Наиме, у тужби је наведено да **OpenAI прикупља, складишти и открива све – од имена корисника, контакт информација, акредитива за пријаву, интернет претраживања, информација друштвених медија и геолокације**, тако да је, прикупљајући личне податке милиона и злоупотребљавајући их за развој нестабилне, непроверене

технологије, „све ставио у зону ризика која је непроцењива, али неприхватљива по било којој мери одговорне заштите и коришћења података.”

С обзиром на то да је већина АИ апликација још увек у раној фази развоја, законитост коришћења података преузетих са интернета за обуку АИ алата остаје нејасна, а оквир који дефинише поштене праксе тек треба да се развије и институционализује. Неки програмери су тврдили да би повлачење података са интернета требало сматрати „поштенем употребом”, концептом у Закону о ауторским правима који ствара изузетак од коришћења приватних података све док се материјал мења на трансформативан начин.

Чињеница је и да *OpenAI* није једини који је оптужен за погрешно руковање корисничким подацима или рударење јавних база података како би обучио своје АИ алате. Технолошки гиганти, као што су компанија „Мета платформс” (даље: МЕТА), родитељ „Гугл” холдингу „Алфабет”, „Епл”, „Амазон” и „Мајкрософт”, суочили су се са бројним таквим тужбама последњих година. Ирска Комисија за заштиту података казнила је Мета Платформс са 1,2 милијарде евра (1,31 милијарду долара) због незаконитог преноса података европских корисника интернета у Сједињене Државе. Поменута адвокатска канцеларија тужила је *OpenAI* „због његове улоге у подстицању већих ривала да потисну сопствену вештачку интелигенцију када је закупио машту јавности са Чет ГПТ-ом прошле године”, рекла је компанија у интервјуу за Вашингтон пост.¹⁴

Приредила: **Милица Радованчев**, лектор

Ендноте

¹ <https://www.statista.com/statistics/456500/daily-number-of-e-mails-worldwide/>

² <https://www.sk.rs/2008/08/skak01.html>

³ Ибид.

⁴ <https://www.history.com/news/who-invented-the-internet>

⁵ <https://www.rts.rs/lat/magazin/tehnologija/3713309/pola-veka-interneta--pravljjen-da-unisti-sssr.html>

⁶ „International and national regulation of the internet”, A. Michael Froomkin, University of Miami school of law, dec. 8, 2003.

⁷ <https://jezikofil.rs/postaviti-na-internet-ili-na-internetu/>

⁸ „International and national regulation of the internet”, A. Michael Froomkin, University of Miami school of law, dec. 8, 2003.

⁹ <https://guides.law.columbia.edu/c.php?g=1135532>

¹⁰ https://pr.ac.rs/wp-content/uploads/marija_vukovic_doktorska_disertacija.pdf

¹¹ <https://worldpopulationreview.com/country-rankings/countries-that-censor-the-internet>

¹² <https://www.caron.org/addiction-101/process-addictions/internet-addiction>

¹³ https://law.unimelb.edu.au/__data/assets/pdf_file/0007/1680343/Garnett.pdf

¹⁴ <https://www.investopedia.com/openai-faces-lawsuit-alleging-misuse-of-internet-users-data-7555183>

Преїлед йройиса...

ИЗДАЈАМО ЗНАЧАЈНЕ ПРОПИСЕ КОЈИ СУ ДОНЕТИ ИЗМЕЋУ ДВА БРОЈА...

РАДНИ ОДНОСИ

■ Споразум о продужењу рока важења Посебног колективног уговора за полицијске службе-
нике („Сл. гласник РС” бр. 72/2023 од 31. 8. 2023)

■ Уредба о изменама Уредбе о коефицијентима
за обрачун и исплату плата запослених у јавним
службама („Сл. гласник РС” бр. 73/2023 од 1. 9.
2023)

■ Одлука о висини минималне цене рада за
период јануар–децембар 2024. године („Сл. гла-
сник РС” бр. 79/2023 од 15. 9. 2023)

■ Правилник о изменама Правилника о утвр-
ђивању радних места, односно послова на ко-
јима се стаж осигурања рачуна са увећаним
трајањем у Министарству финансија – Пореска
управа („Сл. гласник РС” бр. 81/2023 од 22. 9.
2023)

ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ

■ Закон о изменама и допунама Закона о пен-
зијском и инвалидском осигурању („Сл. гла-
сник РС” бр. 76/2023 од 7. 9. 2023)

■ Решење о вредности општег бода од октобра
2023. године („Сл. гласник РС” бр. 81/2023 од
22. 9. 2023)

ЗДРАВСТВО

■ Правилник о допуни Правилника о докумен-
тацији и начину увоза лекова који немају дозво-
лу за лек, односно медицинских средстава која
нису уписана у Регистар медицинских средста-
ва („Сл. гласник РС” бр. 75/2023 од 6. 9. 2023)

■ Одлука о утврђивању накнада претходног
поступка процене квалитета континуиране
едукације и процене квалитета извођења акре-
дитованих програма континуиране едукације
(„Сл. гласник РС” бр. 77/2023 од 8. 9. 2023)

■ Одлука о утврђивању накнада претходног
поступка процене квалитета континуиране

едукације и процене квалитета извођења акре-
дитованих програма континуиране едукацију
(„Сл. гласник РС” бр. 79/2023 од 15. 9. 2023)

■ Одлука о утврђивању накнада претходног
поступка процене квалитета континуиране
едукације и процене квалитета извођења акре-
дитованих програма континуиране едукације
(„Сл. гласник РС” бр. 81/2023 од 22. 9. 2023)

ОБРАЗОВАЊЕ

■ Правилник о критеријумима и стандардима
за финансирање установе која обавља делат-
ност основног образовања и васпитања („Сл.
гласник РС” бр. 72/2023 од 31. 8. 2023)

■ Правилник о изменама и допуни Правилника
о критеријумима и стандардима за финансира-
ње установе која обавља делатност основног
и средњег музичког и балетског образовања и
васпитања („Сл. гласник РС” бр. 73/2023 од 1.
9. 2023)

■ Правилник о изменама Правилника о крите-
ријумима и стандардима за финансирање уста-
нове која обавља делатност основног и средњег
образовања и васпитања ученика са сметњама
у развоју („Сл. гласник РС” бр. 73/2023 од 1. 9.
2023)

■ Закон о изменама и допунама Закона о дуал-
ном образовању („Сл. гласник РС” бр. 76/2023
од 7. 9. 2023)

■ Закон о измени Закона о просветној инспек-
цији („Сл. гласник РС” бр. 76/2023 од 7. 9. 2023)

■ Закон о изменама и допунама Закона о висо-
ком образовању („Сл. гласник РС” бр. 76/2023
од 7. 9. 2023)

■ Закон о изменама и допунама Закона о Наци-
оналном оквиру квалификација Републике
Србије („Сл. гласник РС” бр. 76/2023 од 7. 9.
2023)

■ Одлука о привременим мерама за банке које
се односе на стамбене кредите физичким лица-
ма („Сл. гласник РС” бр. 78/2023 од 12. 9. 2023)

... донетих између два броја

Прејлед њројиса...

- Правилник о хитном обавештавању јавности о нестанку малолетног лица („Сл. гласник РС” бр. 78/2023 од 12. 9. 2023)
- Уредба о капиталним пројектима („Сл. гласник РС” бр. 79/2023 од 15. 9. 2023)
- Уредба о изменама и допунама Уредбе о условима прибављања и отуђења непокретности непосредном погодбом и давања у закуп ствари у јавној својини, односно прибављања и уступања искоришћавања других имовинских права, као и поступцима јавног надметања и прикупљања писмених понуда („Сл. гласник РС” бр. 79/2023 од 15. 9. 2023)
- Правилник о усклађивању висине накнада за пружање услуга („Сл. гласник РС” бр. 79/2023 од 15. 9. 2023)
- Уредба о утврђивању Програма доделе бесповратних средстава за куповину минибусева за потребе превоза сеоског становништва на територији Републике Србије за 2023. годину („Сл. гласник РС” бр. 81/2023 од 22. 9. 2023)
- Уредба о измени Уредбе о утврђивању Програма доделе бесповратних средстава за куповину сеоске куће са окућницом на територији Републике Србије за 2023. годину („Сл. гласник РС” бр. 81/2023 од 22. 9. 2023)
- Уредба о измени Уредбе о утврђивању Програма подршке малим предузећима за набавку опреме у 2023. години („Сл. гласник РС” бр. 81/2023 од 22. 9. 2023)
- Уредба о измени Уредбе о ограничењу висине цена деривата нафте („Сл. гласник РС” бр. 81/2023 од 22. 9. 2023)
- Уредба о утврђивању посебних износа који се плаћају за време трајања „Дечије недеље” у 2023. години („Сл. гласник РС” бр. 81/2023 од 22. 9. 2023)
- Правилник о условима осигурања од професионалне одговорности („Сл. гласник РС” бр. 81/2023 од 22. 9. 2023)

С НАМА НЕМА ЛУТАЊА!

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ.НЕТ
ЕЛЕКТРОНСКО ПРАВНО ИЗДАЊЕ

Пословни советник – штампани часопис: САВЕТОДАВНИ ЧАСОПИС ИЗ ОБЛАСТИ ФИНАНСИЈА

Јавне набавке и буџети

Грађанско право

Кривично право

Управно право

Привредно право

Радно право

Унакрсни поглед